

Athene—Rome

OCTOBER 1952

Met genoegenvoldoet ondergetekende aan het verzoek der Redactie om een korte beschouwing te geven over zijn bezoek aan de Griekse en Italiaanse hoofdstad.

De reis naar Athene had tot doel de jaarvergadering bij te wonen als „Observer” van de „World-Medical-Association” en van die gelegenheid werd uiteraard gebruik gemaakt om ook kennis te maken met de Griekse tandheelkunde.

Verwittigd van mijn komst, was er een aantal collega's 's avonds op het vliegveld aanwezig ter begroeting en vanaf dat ogenblik tot aan mijn vertrek — een week later — heeft men mij omringd met een hartelijkheid en gastvrijheid als maar in weinig landen gevonden zal worden.

Griekenland met ongeveer 4,5 miljoen inwoners, heeft ongeveer twee duizend tandartsen, waarvan er in Athene met $1\frac{1}{2}$ miljoen, zegge en schrijve, dertienhonderd gevestigd zijn! Dit lijkt fantastisch, maar men dient hier bij te bedenken, dat onder het geweldig aantal vluchtelingen, dat sinds de Balkanoorlogen naar Athene is gestroomd, zich ook een groot aantal artsen en tandartsen bevond, waarvan het buitengewoon moeilijk, zo niet onmogelijk was, na te gaan wat precies de opleiding geweest was en de bul waard was. Er zullen er dan ook onder die 1300 een groot aantal zijn, die de tandheelkunde niet — of als nevenberoep — uitoefenen en voorts is er ook een aanzienlijk percentage vrouwelijke collega's, die slechts gedeeltelijk praktijk doen of in het geheel niet.

Maar zelfs wanneer men van die 1300 een belangrijk getal aftrekt, blijft er nog altijd een veel te groot aantal over en men kan daarom veilig aannemen, dat — naast een gering getal dat de goede praktijken in handen heeft — het gros een armoedig bestaan moet hebben.

De tandheelkundige opleiding lijkt veel op die hier te lande vóór de laatste Wetswijziging; zij is een para-universitaire met een aantal hoogleraren-docenten, die zowel de tandheelkundige als de medische bevoegdheid moeten bezitten. Het is beter te spreken in de verleden tijd, want juist tijdens mijn aanwezigheid in Athene werd een nieuwe Wet van kracht verklaard, die ook van de tandheelkunde een geheel universitaire studie maakt, die vijf jaren zal duren, met een afzonderlijke tandheelkundige faculteit, waarvan de hoogleraren volledig gelijk zijn gesteld met die der andere faculteiten.

De tandartsen *moeten* allen lid zijn van hun beroepsorganisatie, de „Panhellenic Dental Society”; daarnaast zijn er kleine groeperingen, waarvan de „Stomatological Society” de belangrijkste is. Deze laatste omvat vooral degenen die tevens een medische bevoegdheid hebben en gewoonlijk in het buitenland tandheelkunde hebben gestudeerd, voornamelijk in Amerika en in Frankrijk. Zij zijn goede linguïsten (vooral het Frans wordt veel gesproken) en voor zover dit in korte tijd te beoordelen viel na bezoeken aan huis, kreeg ik een bij uitstek gunstige indruk van praktijkvoering, kennis en eruditie.

Ter ere van de afgevaardigde van de F.D.I. was een speciale vergadering bijeengeroepen van de „Panhellenic”, waar naar schatting een 500 leden bijeen waren en waar mij plechtig het ere-voorzitterschap werd aangeboden. De „Stomatological Society” liet dit niet op zich zitten en maakte mij vijf minuten later erelid. Dit zou voor de betrokkene alleen maar eervol en prettig geweest zijn, ware het niet dat de consequentie meebracht, dat ik door een aantal heren van gevorderde leeftijd plechtig werd omhelsd, welke ceremonie enige tijd duurde, zodat ik mijn goed gesternte prees alleen te zijn bij dit ietwat verbijsterend eerbetoon!

Voor het overige had ik alle gelegenheid al deze officials nader te leren kennen, daar luncheons en diners elkaar regelmatig opvolgden en ik zodoende inderdaad met een behoorlijke dosis kennis van Griekse toestanden mij in mijn nieuwe functie hoop te kunnen handhaven, kennis nl. ook van de Griekse tandheelkundige politiek, die in een Zuidelijk land altijd weer een beetje anders wordt gevoerd dan in de gematigde luchtstreken gemeenlijk het geval is.

Voor het overige was mijn aandacht voor de vergadering van de World Medical Association, die in het Parlementsgebouw werd gehouden en waarbij het interessant was vergelijkingen te kunnen treffen met de F.D.I.

Dit was uiteraard slechts ten dele mogelijk, daar de W.M.A. uitsluitend de sociale belangen behartigt en niet, zoals de F.D.I., de wetenschappelijke vraagstukken voorop stelt.

Wel bemoeit zij zich met het Onderwijs en zo zal op haar initiatief in 1953 in Londen het eerste Medische Onderwijs Congres gehouden worden, onmiddellijk gevolgd door de jaarvergadering, die in *Nederland* zal plaats vinden onder voorzitterschap van Dr. H u l s t.

Verschillende onderwerpen op sociaal gebied en op dat van de „Armed Forces” hebben ook onze belangstelling en als gevolg van het gelegde contact zal er vermoedelijk een commissie worden gevormd, die als liaison kan optreden tussen de beide organisaties.

Mijn terugweg voerde over Rome, waar men druk bezig was de laatste hand te leggen aan de voorbereidingen voor het jaarlijkse Congres van de A.M.D.I., welk Congres gehouden werd in het fraaie Eastman Instituut, dat door de oorlog veel heeft geleden, doch thans weer vrijwel is gerestaureerd.

Met de Voorzitter, die Senator is, werd een bespreking gevoerd over de mogelijkheden van het in 1957 te Rome te houden 12e Internationale Tandheelkundige Congres, welk onderhoud in het buitengewoon fraaie gebouw van de Senaat plaats vond. Verder bracht men mij onder meer naar het terrein waar men dit Congres denkt te houden, welk terrein door Mussolini bestemd was voor zijn Wereldtentoonstelling 1942.

In 1938 is men met aanleg en bouw begonnen, die natuurlijk bij het uitbreken van de oorlog werd gestaakt. Ongeveer 80% van de bouw was toen gereed en thans is men bezig een en ander te voltooien, terwijl de woestenij van 15 jaar geleden inmiddels herschapen is in een prachtig park, nog geen kwartier per auto van de Piazza Venetia, het centrum van de stad.

Wanneer men het grote aantal fabuleuze paleizen ziet, dat daar grotendeels reeds is verrezen, in ieder waarvan de Londense Festival Hall kan rondraaien en dat, met Italiaanse zin voor kunst, met name voor bouw- en beeldhouwkunst, een buitengewoon fraai geheel vormt, dan voelt men bewondering voor de gevallen dictator, wiens machtswil voldoende was om deze schepping werkelijkheid te doen worden. Zijn opvolgers zullen meer moeite hebben deze grootse opzet, die vermoedelijk in de gehele wereld zijn wedergade niet vindt, te voltooien.

In ieder geval staat wel vast, dat indien hier het Congres 1957 kan worden gehouden, de bezoeker iets zeer bijzonders te wachten staat, terwijl tevens het enthousiasme van de Italiaanse Stomatologische Organisatie (in Italië moeten alle tandartsen ook het artsdiploma bezitten) om voor geen voorganger onder te doen, groot is.

De opgedane indrukken waren bij uitstek gunstig en met leedwezen keerde ik zon en blauwe lucht de rug toe, om drie uur later door een goed georganiseerde stormachtige stortregen, op Schiphol in het vaderland te worden welkom geheten.

C h. F. L. N o r d